

RS AU § 50

Uppdrag. Se över andra möjliga finansieringslösningar för en fast förbindelse mellan Fårö och Gotland

Ärendenummer: RS 2025/2293

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Uppdraget anses slutförklarad.

Sammanfattning

Region Gotland har gjort ställningstagandet att färjeförbindelsen till och från Fårö ska ersättas av en fast förbindelse. Ställningstagandet finns bland annat i översiktsplan *Vårt Gotland 2040*.

Regionfullmäktige beslutade 2021-02-22, § 6, att inte gå vidare med en vägbro till Fårö under de kriterier för finansiering som Trafikverket ställde upp. Motivet var främst att det skulle innebära en ohållbar kostnad för Region Gotland som skulle tränga undan alla andra investeringar som finansieras ur Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur under en längre tid. Eftersom Region Gotlands ställningstagande om bro kvarstår beslutade regionstyrelsen 2021-01-27, § 11, att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att se över andra möjliga finansieringslösningar för en fast förbindelse mellan Fårö och Gotland.

Vid finansiering av broar som ersätter färjor på statens vägnät får Trafikverket ta upp lån via Riksgälden om det inte ökar Trafikverkets anslagsförbrukning. För att betala lånekostnaderna används inbesparade driftsmedel från färjetrafiken, med en avbetalningstid som enligt Trafikverkets praxis är satt till maximalt 25 år. Region Gotland har i en skrivelse till regeringen 20 maj 2021 påtalat att dessa lånevillkor behöver ändras. Svaret till Region Gotland var att inga planer finns på att ändra rådande ordning.

EU:s Trans-European Transport Network (TEN-T) är ett gemensamt europeiskt nätverk av vägar, järnvägar, hamnar, flygplatser och terminaler som syftar till att förbättra logistiken inom infrastruktur och transporter i EU. Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att möjligheten att få EU-finansiering till projektet för närvarande inte är så stor då det bara är Visby hamn och Visby flygplats som finns utpekade i EU:s övergripande TEN-T-nät. Offentlig-privat samverkan (OPS) innebär att en privat aktör deltar i finansiering, byggande, drift och underhåll, medan staten betalar över tid eller via intäkter från användning. Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att en OPS-lösning sannolikt passar dåligt för objektet i fråga, eftersom ingen del av finansieringen kan säkras via användaravgifter/brotullar. Utifrån detta gör regionstyrelseförvaltningen bedömningen att det i nuläget inte finns förutsättningar för alternativ finansiering av en fast förbindelse till och från Fårö och att uppdraget därmed ska anses slutförklarad. Region Gotlands

ställningstagande för en fast förbindelse kvarstår alljämt och om ny information framkommer finns inga hinder för att undersöka den vidare.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det i nuläget inte finns förutsättningar för alternativ finansiering av en fast förbindelse till och från Fårö och att uppdraget därmed ska anses slutrapporterat. Region Gotlands ställningstagande för en fast förbindelse kvarstår alljämt och om ny information framkommer finns inga hinder för att undersöka den vidare.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maja-Malin Ekelöf, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-01-23